

LEGEA 150/ 1997 nr. privind ratificarea Conventiei pentru protectia patrimoniului arheologic, adoptata LA VALETTA la 16.01.1992 si semnata de România la 22.06.1996.

Categoria: Arheologie
Data publicarii in M.O.: 28.06.1996
Data introducerii: 21.03.2005

LEGE Nr. 150 din 24 iulie 1997 privind ratificarea Conventiei europene pentru protectia patrimoniului arheologic (revizuita), adoptata la La Valetta la 16 ianuarie 1992

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

Articol unic

Se ratifica Conventia europeana pentru protectia patrimoniului arheologic (revizuita), adoptata la La Valetta la 16 ianuarie 1992.

-***-

Aceasta lege a fost adoptata de Senat in sedinta din 17 iunie 1997, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia Romaniei.

p.PRESEDINTELE SENATULUI

MIRCEA IONESCU-QUINTUS

Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor in sedinta din 11 iulie 1997, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia Romaniei.

p.PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR

ANDREI IOAN CHILIMAN

ANEXA:

CONVENTIA EUROPEANA pentru protectia patrimoniului arheologic (revizuita)

CONVENTIA EUROPEANA din 16 ianuarie 1992 pentru protectia patrimoniului arheologic (revizuita)

- La Valetta, 16 ianuarie 1992 -

PREAMBUL

Statele membre ale Consiliului Europei si celelalte state parti la Conventia culturala europeana, semnatare ale prezentei conventii (revizuita),

considerand ca scopul Consiliului Europei este acela de a realiza o uniune mai stransa intre membrii sai, pentru a salva si a promova idealurile si principiile care sunt patrimoniul lor comun,

avand in vedere Conventia culturala europeana, semnata la Paris la 19 decembrie 1954, si indeosebi articolele sale 1 si 5,

avand in vedere **Conventia pentru salvagardarea patrimoniului arhitectural al Europei**, semnata la Granada la 3 octombrie 1985,

avand in vedere Conventia europeana privind infractiunile asupra bunurilor culturale, semnata la Delphi la 23 iunie 1985,

avand in vedere recomandarile Adunarii parlamentare referitoare la arheologie, indeosebi recomandarile nr. 848 (1978), nr. 921 (1981) si nr. 1.072 (1988)

avand in vedere Recomandarea nr. R (89) 5 referitoare la protectia si valorificarea patrimoniului arheologic in contextul operatiunilor de amenajare a teritoriului urban si rural,

reamintind ca patrimoniul arheologic este un element esential pentru cunoasterea trecutului civilizatiilor

recunoscand ca patrimoniul arheologic european, marturie a unei stravechi istorii, este supus unor grave amenintari de degradare, atat prin inmultirea marilor lucrari de amenajare, cat si datorita riscurilor naturale, sapaturilor clandestine ori lipsite de caracter stiintific sau insuficientei ipformari a publicului,

afirmand necesitatea de a introduce, acolo unde nu exista, procedurile de control administrativ si stiintific care se impun si de a integra preocuparile de protectie a patrimoniului arheologic in politicile de amenajare urbana si ruraia si de dezvoltare culturala,

subliniind ca raspunderea pentru ocrotirea patrimoniului arheologic revine nu numai statului direct interesat ci si tuturor tarilor europene, in vederea reducerii riscurilor de degradare si pentru a promova conservarea lui prin incurajarea schimburilor de specialisti si de experienta

constatand necesitatea de a conipieta principiile formulate de Conventia europeana pentru protectia patrimoniului arheologic, semnata la Londra la 6 mai 1969, ca urmare a evolutiei politicilor de amenajare teritoriala in tarile europene,

au convenit asupra celor ce urmeaza:

CAPITOLUL 1: Definirea patrimoniului arheologic

Art. 1

1.Scopul prezentei conventii (revizuita) este de a proteja patrimoniu;l arheologic ca sursa a memoriei colective europene si ca instrument de studiu istoric si stiintific.

2.In acest scop, sunt considerate drept elemente ale patrimonialuiarheologic toate vestigiile, bunurile si alte urme ale existentei omenirii in trecut a (ale) caror:

(i)salvagardare si studiu permit redarea evolutiei istoriei omenirii si a relatiei sale cu mediul natural;

(ii)principale mijloace de informare le constituie sapaturile si descoperirile, precum si alte metode de cercetare asupra umanitatii si mediului inconjurator;

(iii)amplasare se situeaza in orice spatiu ce tine de jurisdicia partilor.

3.In patrimoniul arheologic sunt incluse structurile, constructiile, ansamblurile arhitecturale, situurile amenajate, marturiile mobile, monumente de alta natura, precum si contextul lor, fie ca se situeaza in sol sau sub apa.

CAPITOLUL 2: Identificarea patrimoniului si masuri de protectie

Art. 2

Fiecare parte se angajeaza sa puna in aplicare, potrivit modalitatilor specifice fiecarui stat un regim juridic de protectie a patrimoniului arheologic, care sa prevada:

- (i) tinerea unei evidente a patrimoniului sau arheologic si clasarea unor monumente sau zone protejate;
- (ii) constituirea unor rezervatii arheologice, chiar fara vestigii vizibile la suprafata sau sub apa, pentru conservarea unor marturii materiale care sa poata fi studiate de catre generatiile viitoare;
- (iii) obligatia pentru descoperitor de a semnala autoritatilor competente descoperirea intamplatoare a unor elemente ale patrimoniului arheologic si de a le pune la dispozitie pentru examinare.

Art. 3

In vederea ocrotirii patrimoniului arheologic si pentru garantarea semnificatiei stiintifice a operatiunilor de cercetare arheologica, fiecare parte se angajeaza:

(i) sa institui proceduri de autorizare si de control al sapaturilor si al altor activitati arheologice, in scopul:

- a) de a preveni orice sapatura sau deplasare ilcita a unor elemente ale patrimoniului arheologic;
- b) de a asigura intreprinderea sapaturilor si a prospectiunilor arheologice intr-o maniera stiintifica si sub rezerva:
 - folosirii unor metode de investigatie nedistructive, ori de cate ori este posibil;
 - ca elementele patrimoniului arheologic sa nu fie exhumate in timpul sapaturilor sau lasate expuse in timpul sau dupa efectuarea acestora fara luarea unor masuri corespunzatoare pentru prezervarea, conservarea si gestiunea lor.

(ii) sa vegheze ca sapaturile si alte tehnici potential distructive sa nu fie practicate decat de catre persoane calificate si abilitate in acest scop;

(iii) sa supuna unei autorizari prealabile specifice, in cazurile prevazute de legislatia interna a fiecarui stat, folosirea detectoarelor de metale sau a altor echipamente de detectie sau procedee de cercetare arheologica.

Art. 4

Fiecare parte se angajeaza sa aplice masuri de protectie fizica a patrimoniului arheologic, care sa prevada, in functie de renprejurari:

- (i) achizitionarea sau protejarea prin alte mijloace corespunzatoare, de catre autoritatile publice, a spatiilor destinate constituirii unor rezervatii arheologice;
- (ii) conservarea si intretinerea patrimoniului arheologic, de preferinta pe locul lui de origine;
- (iii) amenajarea unor depozite corespunzatoare pentru vestigiile arheologice deplasate din locul lor de origine.

CAPITOLUL 3: Conservarea integrata a patrimoniului arheologic

Art. 5

Fiecare parte se angajeaza:

(i) sa incerce concilierea si articularea cerintelor specifice ale arheologiei si, respectiv, ale amenajarii teritoriului, urmarind ca arheologii sa participe la:

a) elaborarea politicilor de planificare, in vederea stabilirii unor strategii echilibrate de protectie, conservare si punere in valoare a siturilor ce prezinta un interes arheologic;

b) derularea programelor de amenajare in diversele lor faze;

(ii) sa asigure consultari sistematice intre arheologi urbanisti si specialisti in amenajarea teritoriului, pentru a permite:

a) modificarea planurilor de amenajare susceptibile de a altera patrimoniul arheologic;

b) acordarea timpului si a mijloacelor necesare efectuării unui studiu stiintific corespunzator asupra sitului, cu publicarea rezultatelor;

(iii) sa vegheze ca studiile de impact asupra mediului si hotararile ce rezulta din acestea sa tina in intregime seama de siturile arheologice si de contextul lor;

(iv) sa prevada, in cazurile in care elemente ale patrimoniului arheologic au fost gasite cu ocazia unor lucrari de amenajare si cand aceasta se dovedeste posibil, conservarea in situ a acestor elemente.

(v) sa faca astfel incat deschiderea pentru public a siturilor arheologice, indeosebi amenajarile pentru primirea unui numar mare de vizitatori, sa nu aduca prejudicii caracterului arheologic si stiintific al acestor situri si al imprejurimilor lor.

CAPITOLUL 4: Finantarea cercetarii si a conservarii arheologice

Art. 6

Fiecare parte se angajeaza:

(i) sa prevada un sprijin material din partea autoritatilor publice nationale, regionale sau locale, pentru cercetarea arheologica, in functie de competentele lor.

(ii) sa sporeasca mijloacele materiale la dispozitia arheologiei preventive:

a) dispunand masuri corespunzatoare care sa prevada, in cazul marilor lucrari de amenajare publice sau private, suportarea integrala, din fonduri provenind din sectorul public sau, dupa caz, din sectorul privat a costurilor oricarei operatiuni arheologice necesare, legate de aceste lucrari.

b) incluzand in bugetele acestor lucrari, alaturi de studiile de impact impuse de preocupariile privind mediul si amenajarea teritoriului, studiile si prospectiunile arheologice prealabile, documentele stiintifice de sinteza, precum si comunicariile si publicatiile complete asupra descoperirilor.

CAPITOLUL 5: Colectarea si difuzarea informatiei stiintifice

Art. 7

In vederea facilitarii studiului si a difuzarii cunostintelor asupra descoperirilor arheologice, fiecare parte se angajeaza:

(i) sa realizeze si sa actualizeze anchetele, inventarele si cartografia siturilor arheologice din spatiile supuse jdrisdictiei sale;

(ii) sa adopte orice dispozitii practice in vederea obtinerii, in urma operatiunilor arheologice, a unui document stiintific de sinteza publicabil, prealabil necesarei difuzari integrale a studiilor specializate.

Art. 8

Fiecare parte se angajeaza:

(i) sa faciliteze schimbul, pe plan national sau international, de elemente ale patrimoniului arheologic in scopuri stiintifice profesionale, dispunand, totodata, masurile necesare pentru ca aceasta circulatie sa nu aduca in nici un fel prejudicii valorii culturale si stiintifice a acestor elemente;

(ii) sa incurajeze schimbu;ile de informatii asupra cercetarilor arheologice si sapaturilor in curs de executie si sa contribuie la organizarea unor programe internationale de cercetare.

CAPITOLUL 6: Sensibilizarea publicului

Art. 9

Fiecare parte se angajeaza:

(i) sa intreprinda actiuni educative de natura a trezi si a dezvolta in opinia publica constiinta valorii patrimoniului arheologic, pentru cunoasterea trecutului si a pericoleior ce ameninta acest patrimoniu;

(ii) sa promoveze accesul publicului la elementele importante ale patrimoniului sau arheologic, indeosebi la situri, si sa incurajeze expunerea publica a unor bunuri arheologice selectionate.

CAPITOLUL 7: Prevenirea circulatiei ilicite a elementelor patrimoniului arheologic

Art. 10

Fiecare parte se angajeaza:

(i) sa organizeze schimbul de informatii dintre autoritatile publice competente si institutiile stiintifice asupra sapaturilor ilicite constatate;

(ii) sa aduca la cunostinta forurilor competente ale statului de origine, parte la aceasta conventie (revizuita), orice oferta suspecta de a proveni din sapaturi ilicite sau din deturnare de la sapaturi oficiale, impreuna cu toate precizarile necesare relative la aceasta;

(iii) in ceea ce priveste muzeele si alte institutii similare, a caror politica de achizitii este supusa controlului statului, sa ia masurile necesare pentru ca acestea sa nu achizitioneze elemente de patrimoniu arheologic suspecte de a proveni din descoperiri necontrolate, din sapaturi ilicite sau din deturnari din sapaturi oficiale.

(iv) pentru muzeele si alte institutii similare, situate pe teritoriul unei parti, dar a caror politica de achizitii nu este supusa controlului statului:

- a) sa le transmita textul prezentei conventii (revizuita);

- b) sa nu precupeteasca nici un efort pentru a asigura respectarea-de catre aceste muzee si institutii a principiilor formulate in paragraful (iii) de mai sus;

(v)sa restranga pe cat este cu putinta, prin actiuni educative, de informare, de vigilenta si de cooperare, circulatia elementelor patrimoniului arheologic provenind din descoperiri necontrolate, din sapatari ilicite sau din deturnari din sapatari oficiale.

Art. 11

Nici o prevedere a prezentei conventii (revizuita) nu aduce atingere tratatelor bilaterale sau multilaterale care exista sau vor putea exista intre parti, cu privire la circulatia ilicita a elementelor de patrimoniu arheologic sau la restituirea lor proprietarului legitim.

CAPITOLUL 8: Asistenta tehnica si stiintifica mutuala

Art. 12

Partile se angajeaza:

(i)sa isi acorde reciproc asistenta tehnica si stiintifica constand in schimb de experienta si de experti in problemele relative la patrimoniul arheologic;

(ii)sa favorizeze, in cadrul legislatiilor nationale de profil sau al acordurilor internationale prin care sunt legate, schimburile de specialisti in conservarea patrimoniului arheologic, inclusiv in domeniul educatiei permanente.

CAPITOLUL 9: Controlul aplicarii conventiei (revizuita)

Art. 13

In scopul aplicarii prezentei conventii (revizuita), un comitet de experti, instituit de catre Comitetul Ministrilor al Consiliului Europei in temeiul art. 17 al Statutului Consiliului Europei, este imputernicit sa urmareasca aplicarea conventiei (revizuita) si, intre altele:

(i)sa supuna periodic Comitetului Ministrilor al Consiliului Europei un raport privind situatia politicilor de protectie a patrimoniului arheologic in statele contractante ale conventiei (revizuita) si aplicarea principiilor pe care aceasta le enunta;

(ii)sa propuna Comitetului Ministrilor al Consiliului Europei orice masuri vizand aplicarea prevederilor conventiei (revizuita), inclusiv in domeniul activitatilor multilaterale in materie de revizuire sau de amendare a conventiei (revizuita), precum si in materie de informare a publicului asupra obiectivelor conventiei (revizuita);

(iii)sa faca recomandari Comitetului Ministrilor al Consiliului Europei cu privire la invitarea unor state nemembre ale Consiliului Europei de a adera la prezenta conventie (revizuita).

CAPITOLUL 10: Clauze finale

Art. 14

1. Prezenta conventie (revizuita) este deschisa spre semnare de catre statele membre ale Consiliului Europei si alte state parti la Conventia culturala europeana.

Ea va fi supusa ratificarii, acceptarii sau aprobarii. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare vor fi depuse la secretarul general al Consiliului Europei.

2. Un stat parte la Conventia europeana pentru protectia patrimoniului arheologic, semnata la Londra la 6 mai 1969, nu poate depune instrumentul sau de ratificare, de acceptare sau de aprobare, daca nu a denuntat sus-mentionata conventie sau daca nu o denunta simultan.

3. Prezenta conventie (revizuita) va intra in vigoare la 6 luni de la data la care patru state, dintre care cel putin trei state membre ale Consiliului Europei, isi vor fi exprimat consimtamantul de a fi legate prin aceasta conventie (revizuita), conform prevederilor paragrafelor precedente.

4. In cazul in care, in aplicarea celor doua paragrafe precedente, efectele denuntarii conventiei din 6 mai 1969 si intrarea in vigoare a prezentei conventii (revizuita) nu ar fi simultane, un stat contractant poate declara, la depunerea instrumentului sau de ratificare, de acceptare sau de aprobare, ca va continua

a aplice conventia din 6 mai 1969 pana la intrarea in vigoare a prezentei conventii (revizuita) .

5. Prezenta conventie (revizuita) va intra in vigoare in oricare stat semnatar care isi va fi exprimat ulterior consimtamantul de a se considera legat de prevederile ei, la 6 luni de la data depunerii instrumentului de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

Art. 15

1. Dupa intrarea in vigoare a prezentei conventii (revizuita), Comitetul Ministrilor al Consiliului Europei va putea invita orice alt stat nemembru al Consiliului Europei, precum si Comunitatea Economica Europeana sa adere la prezenta conventie (revizuita) printr-o hotarare luata cu majoritatea de voturi prevazuta la art. 20 d) din Statutul Consiliului Europei si cu unanimitatea reprezentantilor statelor contractante care au drept de reprezentare in comitet.

2. Pentru orice stat aderent sau pentru Comunitatea Economica Europeana, in cazul aderarii, conventia (revizuita) va intra in vigoare la 6 luni de la data depunerii instrumentului de aderare la secretarul general al Consiliului Europei.

Art. 16

1. Orice stat poate mentiona, cu ocazia semnarii sau a depunerii instrumentului sau de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, teritoriul (teritoriile) la care se va aplica prezenta conventie (revizuita).

2. Orice stat poate extinde, in orice moment ulterior, printr-o declaratie adresata secretarului general al Consiliului Europei, aplicarea prezentei conventii (revizuita) la orice alt teritoriu mentionat in declaratie. Conventia (revizuita) va intra in vigoare, in privinta acestui teritoriu, la 6 luni de la data primirii declaratiei de catre secretarul general.

3. Orice declaratie facuta in temeiul celor doua paragrafe precedente va putea fi retrasa, in privinta oricarui teritoriu mentionat in aceasta declaratie, printr-o notificare adresata secretarului general. Retragerea devine efectiva la 6 luni de la data primirii notificarii de catre secretarul general.

Art. 17

1. Orice parte poate denunta, in orice moment prezenta conventie (revizuita), adresand o notificare secretarului general al Consiliului Europei.

2. Denuntarea devine efectiva la 6 luni de la data primirii notificarii de catre secretarul general.

Art. 18

Secretarul general al Consiliului Europei va notifica statelor membre ale Consiliului Europei, celorlalte state parti la Conventia culturala europeana, precum si oricarui stat sau Comunitatii Economice Europene, care a aderat sau care a fost invitat sa adere la prezenta conventie (revizuita):

(i) orice semnare;

(ii) depunerea oricarui instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare;

(iii) orice data de intrare in vigoare a acestei conventii (revizuita), in conformitate cu prevederile art. 14, 15 si 16;

(iv) orice alt act notificare sau comunicare avand legatura cu prezenta conventie (revizuita).

Drept pentru care, subsemnatii, legal autorizati in acest scop, au semnat prezenta conventie (revizuita).

Intocmita la La Valetta, la 16 ianuarie 1992, in limbile franceza si engleza, ambele texte avand aceeasi valabilitate, intr-un singur exemplar care va fi depus in arhivele Consiliului Europei. Secretarul general al Consiliului Europei va transmite copii autentificate fiecarui stat membru al Consiliului Europei, celorlalte state parti la Conventia culturala europeana, precum si oricarui stat nemembru sau Comunitatii Economice Europene, invitat(a) sa adere la prezenta conventie (revizuita).